

MALTA

QORTI TA' L-APPELL

ONOR. IMHALLEF

MARK CHETCUTI

Seduta tas-27 ta' Novembru, 2014

Appell Civili Numru. 35/2014

Richard Tua

vs

L-Awtorita ta' Malta dwar l-Ambjent u l-Ippjanar

Il-Qorti,

Rat ir-rikors tal-appell ta' Richard Tua tal-25 ta' Gunju 2014 mid-decizjoni tat-Tribunal ta' Revizjoni tal-Ambjent u l-Ippjanar tat-12 ta' Gunju 2014 kontra PA 2438/08 'sanctioning of a 13 square metre timber tool shed';

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat ir-risposta tal-Awtorita li ssottomettiet li l-appell għandu jigi michud u d-decizjoni tat-Tribunal konfermata;

Rat l-atti kollha u semghet lid-difensuri tal-partijiet;

Rat id-decizjoni tat-Tribunal li tghid hekk:

Ikkunsidra:-

Ir-ragunijiet illi ghalihom l-Awtorita irrifjutat l-applikazzjoni PA 2438/08, "Sanctioning of a 13 square metres timber tool shed", b' decizjoni tat-18 ta' Marzu, 2011, kienu s-segwenti:

"1. The proposal is not essential to the needs of agriculture since it was confirmed that applicant is NOT registered as a farmer and therefore, the proposal does not comply with paragraph (1a) of Policy 2.4A of the Policy and Design Guidance on Agriculture, Farm Diversification and Stables (December 2007) which states that applicant should be registered as an arable farmer with the Department of Agriculture, operating an officially arable farm for at least 2 consecutive years prior to the application.

2. The site is located within a scheduled Area of High Landscape Value and Degree of Protection 2 Area of Ecological Importance. Therefore the proposal runs counter to North West Local Plan policies NWLA 2 and NWCO 6 and with paragraph (6c) of Policy 2.4A of the Policy and Design Guidance on Agriculture, Farm Diversification and Stables (December 2007) which does not allow the development of agricultural stores within scheduled, listed or designated Areas of High Landscape Value and Areas of Ecological Importance.

3. Structure Plan policy RCO 4 provides that, particularly within Rural Conservation Areas, areas of scenic value will be protected and enhanced. The area in which the site is located is of considerable scenic value. The proposal would detract from this, and so it would conflict with Structure Plan policy RCO 4.

4. The proposal does not fall within one of the categories of development, namely structures or facilities essential to agricultural, ecological or scenic interests, which

Kopja Informali ta' Sentenza

may be permitted in Rural Conservation Areas where they meet the principles and criteria set out in Structure Plan policy RCO 4. The proposal is not essential to, nor does it enhance agricultural, ecological, or scenic interests.

5. Structure Plan Policy RCO8 sets out that in Rural Conservation Areas, individual cultivators will be required to illustrate to the Authority how any planned agricultural development will not harm the ecological, archaeological, and scenic value of the Area. The proposal creates a negative visual impact on surrounding areas and therefore the proposal conflicts with Structure Plan Policy RCO8.

6. The proposal runs counter to Circular PA 2/96 which states that "when existing building development on a site is wholly or partly illegal the DCC will not consider a development permit application relating to new development on that site, unless the development is regularised". The illegal development consists of hard / soft landscaping without permit.";

Fl-appell tieghu, l-appellant, permezz tal-Perit Mario Cassar u l-Professur Ian Refalo, jirribatti dawn ir-ragunijiet ghar-rifjut tal-applikazzjoni:

"Appeal by Mr. Richard Tua from refusal dated 18th March 2011, of PA 02438/08 regarding site at Tal-Palma, Limiti ta' Mgarr, Malta relative to sanctioning of a 13 square metres timber tool shed.

This is the appeal of Mr. Richard Tua from the above mentioned application refusal. Mr. Tua has felt aggrieved by the refusal of his said application. His reasons for appeal are clear and evident and he is therefore appealing from such decision to this tribunal for a review of that decision.

The decision was based on the policy that his proposal is not essential to the needs of agriculture since it was confirmed that he is not registered as a farmer and therefore the proposal does not comply with paragraph 1a of Policy 2.4A of the Policy and Design guidelines on Agriculture., Farm Diversification and Stables (December 2007) which states that applicant should be registered as an arable farmer with the Department of Agriculture, operating an officially arable farm for at least 2 consecutive years prior to the application. This policy with due respect does not take into consideration the actual situation of the applicant and is highly discriminatory against him. It does not moreover take into account the actual situation of the applicant as the use of this structure forms an integral part of the enjoyment and cultivation of his land and the use of enjoyment of his land and

Kopja Informali ta' Sentenza

property. I take it you do not need essentially to be registered as a farmer in order to be able to till and cultivate your property nor may the law or a policy bar you from using your land for the purposes of agriculture. The over rigid application of this policy to the present case without taking into account the incidentals and facts pertinent to the present case is therefore unsound and unfair and a proper consideration of the issues involved should have brought the authority to a different conclusion.

Moreover the Authority cites the following reasons:

"The site is located within a scheduled Area of High Landscape Value and Degree of Protection 2 area of Ecological importance. Therefore the proposal runs counter to North West Local Plan policies NWLA 2 and NWCO 6 and with paragraph (6c) of Policy 2.4A of the Policy and Design Guidance on Agriculture, Farm Diversification and Stables (December 2007) which does not allow the development of agriculture stores within scheduled, listed or designated Areas of High Landscape Value and Areas of Ecological Importance.

"Structure Plan policy RCO 4 provides that, particularly within rural Conservation Areas, area of scenic value will be protected and enhanced. The area in which the site is located is of considerable scenic value. The proposal would detract from this, and so it would conflict with Structure Plan policy RCO 4.

"The proposal does not fall within one of the categories of development, namely structures or facilities essential to agricultural, ecological or scenic interests, which may be permitted in Rural Conservation Areas where they meet the principals and criteria set out in Structure Plan policy RCO 4. The proposal is not essential to, nor does it enhance agricultural, ecological, or scenic interests.

"Structure Plan Policy RC08 sets out that in Rural Conservation Areas, individual cultivators will be required to illustrate to the Authority how any planned agricultural development will not harm the ecological, archaeological, and scenic value of the Area. The proposal, in terms of the Authority, creates a negative visual impact on surrounding areas and therefore the proposal conflicts with Structure Plan Policy RC08.

"The proposal runs counter to Circular P A 2/96 which states that "when existing building development on a site is wholly or partly illegal the DCC will not consider a development permit application relating to new development on that site, unless the

Kopja Informali ta' Sentenza

development is regularized". The illegal development consists of hard ls oft landscaping without permit."

The structure made by applicant is a timber temporary structure which was assembled from a pre fabricated modular design. Such temporary structures may not always be visually pleasing or respectful of the surroundings. They are frequently found in ODZ areas. In the present case the structure is pleasant and combines well with its environment. It is not visible from a number of perspectives and where visible blends well with the surrounding areas. Its very size, material and location and surrounding landscaping render the tool shed respectful of the context it is found in. A proper appreciation therefore of these characteristics of the development negates the reasons brought forward by the authority to motivate its refusal. The tool shed is not visible from any point outside the perimeter of the property of applicant except from an aerial point of view,; but not suppose people would consider taking a helicopter ride to admire the temporary structure put up by my client. It therefore clearly cannot run counter to the scenic policies stated by the Authority. If it were as hideous as the Authority makes it out to be the only persons who can be annoyed by it are applicant himself and his family. No legitimate passer by moving outside the property of my client would even notice its existence much less be annoyed or disturbed by it. It therefore does not run counter to the policies above mentioned.

It is pertinent to point out in this context that the whole matter came to the attention of the Authority only through a report made by an illegal hunter trespassing on applicant's property. Had it not been for the trespass no one would have been aware of it. Of course this is not an argument that it therefore should be allowed, but it is an argument to show that the tool shed is not visible from outside the perimeter of the applicant's property nor does it cause any disturbance to the scenery.

The applicant therefore prays that the decision of the authority be reversed and his application allowed."

Fis-sottomissjoni tieghu l-appellant, Richard Tua, jghid is-segwenti:

"Illi dina n-nota qed issir ai termini tal-verbal tat-28 ta' Settembru 2011. B'din in-nota l-esponenti qiegħed jirrispondi ghall-eccezzjonipreliminari sollevata mill-Awtorita' intimate u cjoe li l-Artikolu 70 u l-iskeda numru 6 tal-Kap 504 ma tippermettix iktar sanzjonar fl-area skedata.

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi bir-rispett kollu lejn l-Awtorita' dina l-eccezzjoni hija ghal kollox infodata fil-fatt u fid-dritt u dana ghas-segwenti ragunijiet:

1. Illi qabel xejn sabiex jigi stabbilit l-ordni kronologiku tal-fatti jigi rilevat li l-esponenti pprezentat l-applikazzjoni tieghu ghal sanzjonar tas-sit inkwistjoni fil-15 ta' Meju 2008.

Illi jirrizulta li l-projbizzjoni mqajjma bhala eccezzjoni mill-Awtorita' intimata (l-Art 70 tal-Kap. 504) dahlet fis-sehh biss bl-Att X tas-sena 2010 b'liema dahal fis-sehh l-Att dwar l-Ambjent u l-Ippjanar tal-Izvilupp.

2. Illi ghalhekk l-esponenti jissottometti bir-rispett illi l-eccezzjoni ta' – awtorita' intimate ma huwa xejn iktar hliet tentattiv sabiex icahdu mid-dritt tieghu ghal smigh xieraq kif protett mill-Kostituzzjoni u l-Konvenzjoni Ewropea: Essenzjalment l-Awtorita' qieghda tippretendi li għandha jkollha d-dritt twaqqaf kull procedura ta' sanzjonar hesrem billi tiskeda s-sit fuq liema qed jintalab is-sanzjonar. Izda dina l-pretenzjoni apparti li tilledi d-drittijiet fondamentali zgur ma kienitx l-intenzjoni tal-legislatur meta proroga l-Kap. 504.

3. Jigi rilevat li infatti l-Awtorita' intimate kienet accettat dan kollu, tant li meta giet biex tirrikonsidra l-appliakzzjoni ta' l-esponenti hija ma għamlet l-ebda referenza ghall-Artikolu 70 tal-Kap. 504 (minkejja dan l-Artikolu kien ga dahal fis-sehh) izda kkunsidrat l-applikazzjoni fil-mertu tant li l-ewwel konsiderazzjoni tal-Awtorita' kienet li l-esponenti appellant ma huwiex registrat bhala bidwi u kompliet biex tagħmel diversi konsiderazzjonijiet ohra fil-mertu.

4. Illi huwa inoltre evidenti li s-sitt skeda titkellem dwar is-sanzjonar ta' zvilupp li jkun sar wara Meju 2007; f'dan il-kaz l-izvilupp evidentement jipprecedi din id-data tant li l-applikazzjoni hija ta' Meju 2008. In oltre dan bil-kemm jista' jigi klassifikat bhala zvilupp ghalkemm certament f'ghajnejn il-ligi jaqa' f'dik il-kassifika; din hija struttura zghira ta' l-injam li ma tidher minn inkien u hija manifestament intiza biex isservi rraba ta' madwara u t-territorju kollu. Pero fid-dawl tas-sitt skeda is-sanzjonar ta' din l-istruttura tal-injam mhux projbit.

5. Illi fic-cirkostanzi għalhekk ma huwiex permissibbli li l-Awtorita' intimata tressaq eccezzjonijiet legali ohra li ma tressqux fl-ewwel stadju dana iktar meta l-eccezzjoni huwa bhal dak odjern wieħed preliminary li kellu jigi trattat qabel ma jigi trattat il-mertu tal-kaz, u zgur ma jistax jigi trattat fl-istadju ta' l-Appell.”

Kopja Informali ta' Sentenza

Fir-rapport tagħha l-Awtorita' permezz tal-Avv. Dr. Anthony DeGaetano jghid, inter alia, is-segwenti:

"Illi a skanz ta' ripetizzjoni, l-Awtorita` se tirrepeti s-sottomissjonijiet li għamlet f'appelli pendent u cjo`:

Illi fl-insenjament tal-Qorti tal-Appell Superjuri fid-decizjoni Michael Camilleri vs l-Awtorita` deciza 31/5/96 tat-l-insenjament li anki jekk ikun hemm xi raguni ohra ta' rifjut li ma gietx ikkunsidrata mill-Awtorita`, l-istess Bord għandu jikkonsidraha u jekk jidhirlu li din tkun ta' ostakolu ghall-hrug ta' permess, għandha xorta tikkonferma r-rifjut fuq ragunijiet differenti mill-ewwel decizjoni;

L-insenjament tal-Qorti tal-Appell, li beda mill-Qorti tal-Appell Superjuri u baqa' jigi segwit sal-lum (vide Angelo Farrugia vs PA 24/4/96 u Emm. Mifsud vs DCC 31/5/96) hu li l-pjanijiet u l-policies li għandhom jigu ikkunsidrati, kif ukoll il-ligi li għandha tigi ikkonsidrata, hija dik mhux meta saret l-applikazzjoni izda dik meta jigi determinat finalment l-applikazzjoni, sija jekk id-decizjoni finali tkun dik tal-Awtorita`, sija jekk dik finali tkun tal-Bord (illum it-Tribunal) tal-Appell. Hekk jekk il-ligi jew policy illum tagħmilha permissibbli certu zvilupp li ma kienx permissibbli meta ingħatat l-ewwel decizjoni tal-Awtorita`, it-Tribunal illum ma jistax jinjoraha. Hekk ukoll jekk zvilupp kien permissibbli izda fil-frattemp inbidlu l-policies jew il-ligijiet, u dawn ma baqghux permissibbli, it-Tribunal ma jkunx jista' johrog permess sakemm ma jkunx hemm temporary provision fil-ligi innifisha li tħid li l-ligi li giet abrogata (Kap. 356) għandha tibqa' tigi ikkonsidrata fid-decizjonijiet tat-Tribunal taht il-Kap. 504 għal dawk l-applikazzjonijiet jew dawk id-decizjonijiet li saru qabel ma gie fis-sehh l-Att il-għid (il-Kapitolo 504 tal-Ligijiet ta' Malta);

Illum l-istess dritt li l-appellant kellhom għar-reconsideration intilef jekk ma jkunx diga` sar, l-istess id-dritt tagħhom li jidhru quddiem il-Bord tal-Appell dwar l-Ippjanar w il-ligijiet taht l-istess intilef ghajr għat-temp li zammet fis-sehh l-Avvizi Legali kollha li saru taht il-Kap. 356 (Att 1 tal-1992) – Artikolu 97 tal-Kap. 504 – izda l-istess Att Kap. 356 b'Avvizi Legali gie imħassar u ma saritx xi avviz legali fejn l-artikolu 70 u l-iskeda 6 ma ghadiex tapplika għal decizjonijiet li kienu diga` ingħataw qabel l-ewwel ta' Jannar, 2011 u kienu għadhom suggett ta' appell jew għal appelli li f'dak il-perijodu kienu diga` in vigore – l-uniku temporary provision b'avvix legali kien dak li irregola li l-artikoli tal-Bord tal-Appell dwar l-Ippjanar għandhom jibqgħu in effett għal dawk l-appelli BISS li kienu thallew għal decizjoni QABEL I-1 ta' Jannar, 2011, id-data cjo` meta gie fis-sehh il-Kapitolo 504 (Att X tal-2010). Veru li fiz-zmien meta ingħatat id-decizjoni mid-DCC ma kienx hemm is-sitt skeda, pero` fil-mument li ser tingħata d-decizjoni mit-Tribunal, illum l-istess ligi (Kap. 356) antika ma ghadiex tezisti w fit-temporary provision (Art. 94 tal-Kap. 504), l-istess Tribunal hu obbligat li jiddeċiedi skont il-ligi tal-lum;

Kopja Informali ta' Sentenza

L-Awtorita` tagħmel terga referenza għat-temporary provision (Art. 97), fejn dan l-Att jaapplika għal kollex li għadu għaddej – bhal ma hu dan l-appell, u bil-ligi tal-lum (Kap. 504).

Tant hu hekk kieku bl-istess argument tal-appellant, dan l-appell ma kienx kieku jinstema quddiem dan it-Tribunal izda quddiem il-Bord tal-Appell precedenti – izda dan mhux hekk stante li l-Art. 97 (1) ipprova li “dati, regoli u proceduri differenti jistgħu jigu hekk stabiliti għat-thassir u, jew l-applikabilita` tad-dispozizzjonijiet differenti tagħhom”, u bl-Avviz Legali 511 tat-2010, dan gab fis-sehh kemm l-Artikolu 70 u l-Iskeda numru 6, liema artikoli ma japplikawx biss għal dak li jissemma fl-Avviz Legali 27 tat-2011 u cjo` dawk l-appelli li kienu thallew għad-deċizjoni qabel l-1 ta' Jannar, 2011 mill-Bord tal-Appell dwar l-Ippjanar, f'liema kas, dawn jigu decizi bil-ligi l-antika taht il-Kap. 356 u l-Bord precedenti;

U allahares ma jkunx hekk ghax kieku dan it-Tribunal ser ikun jigi f'pozizzjoni li meta jiddeciedi illum zewg appelli fl-istess jum, wieħed li kien fuq applikazzjoni qabel l-1 ta' Jannar, 2011 u iehor fuq applikazzjoni ta' wara l-1 ta' Jannar, 2011 ikun jista' fl-istess jum jissanzjona illegalita` f'tal-ewwel meta l-ligi tagħmilha mhux permissibbli illum;

Ir-retroattività` titnizzel fil-ligi meta din tagħmilha applikabbli għal permessi li jkunu diga` inhargu, izda għal dak kollu pendenti – il-ligi bil-kontra, tagħmel dak pendenti mhux applikabbli ghall-ligi vigenti biss jekk jissemma (haga li ma saritx fl-Art. 70) izda li saret per ezempju fid-DC Guidances tat-2007 u ohrajn, fejn itnizzel li applikazzjonijiet li saru qabel taht id-DC Guidance 2005 u għadhom pendenti, għandhom illum jigu decizi bil-policies vigenti taht id-DC Guidance 2005 li illum spicca;

Kieku kif l-appellant qed jghid li trid tapplika l-ligi l-antika (ghax l-applikazzjoni dahlet qabel), kieku dan l-appell qed jinstema' mill-Bord tal-Appell dwar l-Ippjanar u mhux minn dan it-Tribunal. Haga li ovvjament mhux hekk. Dan it-Tribunal hu regolat bil-ligi l-għida w ma jistax ma japplikahiem (anzi ma jistax japplika l-Kap. 356 li illum abbrogata). Ikun biss kieku l-appellant hariglu l-permess, kien ovvjament illum ma jaqax taht il-ligi l-għida, pero` illum għadu fil-process ta' applikazzjoni u tapplika biss lligi wahda, il-Kapitolu 504. Zgur li fejn il-ligi l-għida w il-policies il-għadha jikkoncedu iktar minn qabel wieħed ma juzax l-espressjoni ta' “legitimate expectation”, li del resto tħisser li wieħed jingħata dak li haqqu bil-ligi vigenti meta l-istess applikazzjoni tigħi deciza, u dan kif japplika lil kulhadd;

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi l-appellant baqa' ma spjegax kif l-istess artikoli l-ohra tal-Att qed jigu applikati hlied l-artikolu 70 u l-iskeda numru 6 tal-istess Att X tal-2010. Fil-fatt l-istess artikoli kollha gew fis-sehh fl-istess gurnata u waqt li kien se jkun hemm hsieb li ma jibdewx japplikaw l-artikolu 70 u l-iskeda 6 ghal applikazzjonijiet li kienu diga` dahu qabel l-1 ta' Jannar, 2011, u kienu ghalhekk iddahhlu fil-website tal-Awtorita` bhala frequently asked questions, dan il-hsieb qatt ma sehh;

Għandu jingħad ukoll illi l-frequently asked questions bl-ebda mod m'huma xi policies tal-Awtorita` izda sempliceżment informazzjoni informali. Certament la jbiddlu l-ligi u m'għandhomx lanqas saħha ta' ligi;

Illi kif ingħad fuq, waqt li kien hemm dan il-hsieb illi kien se jsir avviz legali transitorju biex l-artikolu 70 u s-sitt skeda ma japplikax ghall-applikazzjonijiet pendentli li kienu diga` dahu qabel l-1 ta' Jannar, 2011, l-Awtorita` kien fi hsiebha tippubblika f'Lulju ta' din is-sena emenda ma' l-avviz legali 514 tal-2010 biex l-artikolu 70 u l-iskeda 6 jkunu biss japplikaw għal applikazzjonijiet li gew sottomessi fi jew wara l-1 ta' Jannar, 2011 differentement mill-artikoli kollha tal-istess Att X tal-2010 u kif dan gie wkoll pubblikament dikjarat mill-Awtorita` f'MEPA Board meeting izda dawn l-istess emendi qatt ma gew ippubblikati w-jidher illi, kif wieħed seta' jsegwi fil-gazzetti, il-Ministeru responsabbi għall-MEPA (skont il-MaltaToday) irreferiet proprju ghall-emenda msemmija w-ikkwotat kelliem ghall-istess Ministeru li ddikjara li ma kenitx se ssir tali emenda u dan fl-artiklu ittitolat "After MaltaToday story, Government withdrew draft legal notice to sanction illegalities";

Fil-fatt din l-emenda biex jagħmel l-artikolu 70 u l-iskeda numru 6 tal-Att mhux applikabbi għal applikazzjonijiet li kienu diga` dahu qabel l-1 ta' Jannar, 2011, qatt ma giet approvata mill-Parlament, qatt ma dahlet fis-sehh u ovvjament qatt ma giet ippubblikata w-ghaldaqstant il-ligi llum għadha fis-sens li l-artikoli kollha li jinsabu fl-Att X tal-2010 (Kap. 504), hlied xi erba' artikoli li għadha fis-sehh pero` li m'għandhomx x'jaqsmu ma' din il-kwistjoni, japplikaw għal kull applikazzjoni pendentli li tigi quddiem dan l-istess Tribunal li gie fis-sehh proprju f'dan l-istess Att u qed jisma appelli mill-applikazzjonijiet kollha kemm dawk li dahu qabel kif ukoll dawk li dahu wara Jannar, 2011, u waqt li ssir referenza għar-risposta precedenti tal-Awtorita` datata 17 ta' Mejju, 2011, l-Awtorita` terga' titlob lill-dan it-Tribunal biex jilqa' l-eccezzjoni preliminari tagħha skont il-ligi;

Oltre` dan, dan l-istess Tribunal kif kompost diga` iddecieda kaz fit-28 ta' Lulju, 2011 fl-ismijiet Victor Portelli vs il-MEPA fejn dahal fil-fond fl-liema ligi applikabbi, w-iddecieda li l-ligi applikabbi, in toto hi l-Att X tal-2010 anki ghall-applikazzjonijiet li dahu qabel Jannar, 2011;

Kopja Informali ta' Sentenza

Din l-ahhar decizjoni tagħmel stat ta' fatt mhux, kif qed jallega l-appellant, għax sakemm dak l-insenjament hu validu u deciz, ma jfissirx li għandu jieqaf kolloksakemm tigi deciza mill-Qorti tal-Appell Inferjuri;

Kieku kien hekk ifisser li d-decizjonijiet l-ohra kollha li ser jingħataw minn dan it-Tribunal ma jistgħux jingħataw stante li din is-sena dahlu s-segwenti appelli il-Qorti tal-Appell mid-decizjonijiet tal-Bordijiet tal-Appelli li ingħataw ukoll din is-sena w-cjoe`:

Kevin Decesare vs MEPA 1/11RCP

Philip Mifsud vs MEPA 2/11RCP

Joseph Aquillina vs MEPA 3/11RCP

Raymond Cassar vs MEPA 4/11RCP

Emmanuel u Rita Muscat + Pauline Borg vs MEPA in kawza Għaqda Soc. Musika Kristu Sultan 5/11RCP

Carmel Pullicino vs MEPA 6/11RCP

Domenic Sultana vs MEPA 7/11RCP

Caroline Sammut vs MEPA 8/11RCP

John Saliba vs MEPA 9/11RCP

Leisure & Theme Park Ltd vs MEPA 10/11RCP

Elia Griscti vs MEPA 11/11RCP

Joseph Pavia vs MEPA 12/11RCP

Paul Polidano vs MEPA 13/11RCP

Paul Polidano vs MEPA 14/11RCP

Alfred Polidano vs MEPA 15/11RCP

Joseph Said noe vs MEPA 16/11RCP

Joseph Said vs MEPA 17/11RCP

George Said noe vs MEPA 18/11RCP

Mario Gauci vs MEPA 19/11RCP

Miller Distributors Ltd vs MEPA 20/11RCP

Kopja Informali ta' Sentenza

PA/02438/08 Document - (60) Letter [] - DocumentID - 1765809 - Document Dated - - jogal - Page 3 of 10

60George Ciappara vs MEPA 21/11RCP

Michael Axisa ghan-nom ta' Lay Lay Co Ltd vs MEPA 22/11RCP

Joseph Grech vs MEPA 23/11RCP

Joseph Grech vs MEPA 24/11RCP

Joseph Grech vs MEPA 25/11RCP

Dr. Graham Busuttil vs MEPA 26/11RCP

Benjamin Muscat vs MEPA 27/11RCP

Grace Borg vs MEPA 28/11RCP

Joseph Difesa vs MEPA 29/11RCP

Alexander & Alma Tania Vella et vs MEPA 30/11RCP

Francis Bonello 31/11RCP

Matthew Farrugia 32/11RCP

Paul Vella 33/11RCP

Victor Portelli 34/11 RCP

Anne Marie Agius 35/11RCP

Eucharist Bajada ghan-nom tas-Socjeta Baystone Ltd 36/11RCP

Eucharist Bajada ghan-nom tas-Socjeta Baystone Ltd 37/11RCP

Victor Vella 38/11RCP

Emidio Azzopardi 39/11RCP

Lija Local Council 40/11RCP

Daria Farr 41/11RCP

Briffa Gulia vs Kumm.ta'l-Artijiet et 41/11AE

Christian Micallef 42/11RCP

Raymond Fenech vs MEPA 43/11RCP

Noel Mario Farrugia vs MEPA 44/11RCP

Victor Scerri vs MEPA 45/11RCP

Elton Bonnici vs MEPA 46/11RCP

Kopja Informali ta' Sentenza

Joachim Silva Pinto F'ISEM Banif Bank Malta plc c41030 vs MEPA 47/11RCP

Jason Barbara vs MEPA 48/11RCP

Emmanuel Vella vs MEPA 49/11RCP

George Sultana vs MEPA 50/11RCP

George Attard 51/11RCP

Leonard Cassar 52/11RCP

Mario Gauci vs MEPA 53/11RCP

Mario Gauci vs MEPA 54/11RCP

Mario Gauci vs MEPA 55/11RCP

Mario Gauci vs MEPA 56/11RCP

Charles Seychell vs MEPA 57/11RCP

Reverendu Joseph Tabone vs MEPA 58/11RCP

David Fenech vs MEPA 59/11RCP

Dawn l-appelli qed jattakkaw l-interpretazzjoni ta' dan it-Tribunal fi prattikament kull artikolu fil-ligi l-gdida, fosthom l-artikolu 69 (2) proviso dwar in-non applikabilita` tal-commitments tal-height limitations li illum skont il-Kap. 504 ma jistghux jittiehdu in kunsiderazzjoni jekk imorru kontra l-pjan lokali – u effettivament qed jinghad f'xi appelli li dan l-artikolu dahal wara li kienu dahlu l-applikazzjonijiet w ghalhekk ma setghetx tigi aplikata retroattivamente!

Dan ifisser li dan it-Tribunal ma jistax jiffunzjona sakemm jigu decizi l-appelli hawn fuq imsemmija? Certament le w certament l-argument tal-appellant dwar Victor Portelli vs l-Awtorita` lanqas ma jregi;

Illi f'appelli ohra fuq l-applikazzjoni ta' l-artikolu 70 u l-iskeda sebgha gew ikkwotati decizjonijiet ohra biex b'hekk jippruvaw isostnu l-argument li hawn qed issir xi retroattività mhux permissibbli. Hekk issemmew: Dr Buttigieg et. vs Gerard C. Gatt applika il-kwistjoni ta' procedura li hu principju ben risaput li "ubi judicium acceptum, ubi et finem accipere debet" u cjoء li fil-kamp ta' procedura kif kien dak il-kaz (mhux ligi sostantiva bhall-kaz tal-appell de quo), fejn il-ligi tagħmel stipulazzjoni li l-procedura kellha tkompli quddiem kompetenza gdida, din kellha tinbidel – u hekk gie deciz, li ghalkemm il-proceduri bdew quddiem il-Prim'Awla, bil-ligi li giet promulgata wara Ord. XXIX tal-1947 li gabet il-kompetenza quddiem il-Bord tal-Kera, minhabba dispozizzjoni transitorja, il-Qorti kompetenti inbidlet għal dik tal-

Kopja Informali ta' Sentenza

Bord tal-Kera – u hekk gara quddiem it-Tribunal odjern – il-Bord tal-Appell precedenti gie mhassar pero` inzamm in vigore b'avviz legali ghal dawk il-proceduri fejn lahou thallew ghal decizjoni;

Pero` dan mhux il-kaz de quo – il-proceduri pendenti tkomplew quddiem Tribunal għid li illum (ghax għadu mhux deciz) iridu jiddeciedu bil-ligijiet vigenti;

Giet ikkwotata wkoll decizjoni tal-Bord precedenti Joseph Sciberras vs MEPA, li pero` titratta fuq eccezzjoni li kien tal-applikant ghall-appell tat-terz (mhux l-Awtorita` kif hemm fid-decizjoni), fejn l-eccezzjoni kienet fuq bidla fil-ligi dwar l-ammissibilita` ta' appell li sar fin-1995 (meta l-ligi nbidlet fin-1997) u ergo l-appell kien diga` sar dak iz-zmien. Il-mument ta' meta sar l-appell hu il-mument li wiehed jara jekk l-appell kien ammissibbli. Fil-fatt anki quddiem dan it-Tribunal, baqghu jinstemgħu appelli minn rikonsiderazzjonijiet dwar rifjut (li illum mhux iktar permissibbli) ghax fil-mument meta dahlu kienu validi. Izda dan ma għandu x'jaqsam xejn mal-kaz de quo li hu li illum għad irid jigi deciz jekk jistax jingħata permess għalihi. Infatti applikazzjonijiet li ma kienux fi stadju ta' rikonsiderazzjoni, izda fl-ewwel stadju sal-31 ta' dicembru, 2010, illum ma jistgħux jitkolu rikonsiderazzjoni mir-rifjut izda biss appell;

Il-kazistika li giet imsemmija mhux il-kaz de quo izda il-kaz li wiehed kien iqabbel ma' affarijiet li diga` saru tipo permess li diga` hareg;

Giet fl-ahhar ikkwotata decizjoni tal-Bord tal-Appell dwar l-Ippjanar Fr. Carmel Tonna vs l-Awtorita` (PAB 283/06 RT) tat-22 ta' Settembru, 2011 li kienet biex jissanzjonaw generators fuq il-bejt tal-knisja tan-Nazzarenu f'tas-Sliema;

L-istess appellant pero` ihalli barra li l-istess decizjoni ingħatat a bazi tal-Avviz Legali 27 tal-2011 (dispozizzjonijiet transitorji) fejn stabbiliet appuntu li dawk l-appelli tal-Bord li kienu gew differiti għas-sentenza qabel l-1 ta' Jannar, 2011 kellhom jigu decizi mill-Bord tal-Appell dwar l-Ippjanar u mhux minn dan it-Tribunal nonostante li l-istess Bord w il-Kap. 356 ta' qabel illum gew imħassra;

L-istess appell kien thalla għad-decizjoni fl-10 ta' Marzu, 2010 w għaldaqstant kellhom skont l-istess transitory provision, jigu decizi bil-ligi l-antika li kellha l-proceduri tal-Bord precedenti, ergo bil-ligi tal-Kap. 356 li ma kenix tipprospetta ebda īmpediment biex il-Bord jissanzjona zvilupp fi propjeta` skedata, differentement minn dan it-Tribunal;

Kopja Informali ta' Sentenza

Fil-fatt il-gurisprudenza li trid tigi segwita f'dan il-kaz hi l-gurisprudenza mhux ta' tribunali ohra amministrativi b'ligijiet ohra izda tat-Tribunal prezenti kostitwit bl-Att X tal-2010 li gie kollu fis-sehh wara li dahlet din l-applikazzjoni odjerna, izda gie awtorizzat bil-ligi li jkollu gurisdizzjoni fuq l-istess appelli minn dawn l-applikazzjonijiet bil-ligi li stabbilit lill-istess Tribunal u skont l-istess artikoli ta' din l-ahhar ligi, il-Kap. 504;

Fil-fatt qed jizdied hawn kazistika ohra li ittiehdet minn nota ta' sottomissionijiet tal-perit Robert Musumeci fl-appell bl-ismijiet Ray Micallef vs MEPA (App. 694/11), fejn fin-nota tal-istess perit ghall-appellant jikkwota li "jikkonsegwi li d-decizjoni tal-Kummissjoni hija nulla u bla effett, stante li il-principju skond il-gurisprudenza nostrali hija li l-policies applikabbi ghal kaz huma dawk ezistenti fil-mument li jkun ser jigi deciz il-kaz u dan kif sew stabilit fis-sentenzi 'Frankie Tonna vs l-Awtorita` ta' Malta dwar l-Ambjent u l-Ippjanar' (A.I.C. (RCP) – 12 ta' Jannar, 2004), 'Carmel Fenech nomine vs Awtorita` ta' l-Ippjanar et' (A.C. – 30 ta' Jannar 2004) ; 'Vincent Magro vs Awtorita` ta' l-Ippjanar et' (A.C. – 16 ta' Frar 2004) .....

Illi dan ma huwa xejn hlied konferma tas-sentenza li inghatat mill-Onorabbi Qorti tal-Appell fil-kaz fl-ismijiet 'Anthony Demajo fisem Edrichton Holdings Ltd. Kummissjoni ghall-Kontroll ta' l-Izvilupp (A.C. – 6 ta' Dicembru 2002) fejn inghad illi :-

'Illi dwar l-aggravju da parte tal-appellant li l-appellat ma kellux jqis il-plans u policies li kien applikabbi meta ittiehdet id-decizjoni mill-istess appellat dwar l-applikazzjoni, imma li minflok l-appellat kelly jsegwi l-plans u l-policies applikabbi meta saret l-applikazzjoni, hu sottomess li diga` hemm diversi sentenzi tal-Qorti tal-Appell liema sentenzi bl-aktar mod car jghidu li l-plans u l-policies li l-appellat (MEPA) għandu jqis f'kaz simili huma l-plans u l-policies li kienu applikabbi meta ttieħdet id-decizjoni da parte tal-appellat dwar l-applikazzjoni u mhux dawk li kienu jezistu fiz-zmien meta saret l-applikazzjoni'.

Illi dan kollu certament għandu importanza bazilari anke fil-kuntest ta' dak li jipprovi l-artikolu 69 tal-Kap. 504 u hawn issir riferenza ghall-dak li gie ritenut fis-sentenzi 'Gordon Mizzi vs il-Kummissjoni ghall-Kontroll ta' l-Izvilupp' (A.I.C. – 27 ta' April 2006), 'Charles Demicoli vs l-Awtorita` ta' l-Ippjanar' (A.I.C. (RCP) 27 ta' Jannar 2003) ;

'Emanuel Vella vs l-Awtorita` ta' l-Ippjanar' (A.I.C. (RCP) 17 ta' Frar 2003) ;

'Andrew Mangion vs Kummissjoni ghall-Kontroll ta' l-Izvilupp' (A.I.C. (RCP) 27 ta' Ottubru 2003) u 'Gozo Consolidated Building Contractors Limited vs il-Kummissjoni ghall-Kontroll ta' l-Izvilupp' (A.I.C. (RCP) 26 ta' Mejju 2004) u 'Michael Axisa vs Awtorita` ta' Malta dwar l-Ambjent u l-Ippjanar' (A.I.C. (RCP) 24 ta' Gunju 2004);"

Kopja Informali ta' Sentenza

Finalment l-appellant odjern f'dan l-appell jikkwota decizjoni civili Garden of Eden Ltd. vs Transport Malta datata 29/9/2011 (474/2009 JRM) fejn tikkwota dan il-bran segwenti:

'Illi f'dan ir-rigward il-Qorti tqis li meta awtorita` pubblika tissejjah biex tqis talba ghall-hrug ta' xi licenzja li l-ligi tawtorizzaha li tohrog, hija trid timxi b'ghaqal u bla tnikkir fil-qafas tal-ligi kif tkun fis-sehh dak iz-zmien jew ta' xi decizjonijiet ta' xi korp oghla minnha dwar kif għandha timxi. B'mod partikolari, m'għandiekk izzomm milli tohrog permess bis-sahha ta' xi regolamenti li jinhargu wara, jekk kemm il-darba meta tressqet it-talba ghall-hrug tal-licenzja ma kien hemm xejn li jmur kontra l-ligi u l-politika mhaddma dak iz-zmien';

Kif ser jintwera hawn dan il-bran jikkonferma ezatt kif l-Awtorita` qed tintepretta l-ligi;

Fl-ewwel lok dan il-bran ghalkemm issemma f'din id-decizjoni, dan hu estratt f'din id-decizjoni minn decizjoni ohra (li kienet din tal-ahhar li qalitu) fil-kawza civili prim istanza Nazzareno Fenech vs l-Awtorita` dwar it-Trasport Pubbliku deciz fit-2 ta' Novembru, 2006 u wiehed irid jara c-cirkustanzi w ghaliex din il-Qorti qalet dan u fil-kuntest tal-ligijiet tat-Trasport (del resto fil-kawza Garden of Eden Garage Ltd. gie deciz li l-Awtorita` kellha tiddeciedi bil-policies vigenti u mhux tistenna kif riedet minhabba struzzjonijiet ministerjali li fil-futur fil-bogħod kellhom jigu imfassla polices godda – l-Awtorita` kellha terminu biex tiddeciedi bil-policies vigenti illum);

Il-kaz ta' Nazzareno Fenech kif jirrizulta mill-istess decizjoni kienet hekk :

Nazzareno Fenech kien dahhal vetturi godda għal Malta biex igorr il-passiggiera. L-Awtorita` kienet infurmatu li kellu jagħmel xi tibdiliet biex ikunu jistgħu jaġtuh licenzja fuq it-toroq ta' Malta. Dan għamilhom u talab ghall-licenzja. Issa il-ligi dak iz-zmien kienet regolata bl-artikolu 27 tal-Kap. 332 fejn kienet tirrikjedi li biex ma jingħatax permess tas-sewqan ta' certi vetturi dawn iridu jigu ispecifikati b'regolamenti u ippubblikati – cjo` biex fiz-zmien tar-rifjut irid ikum hemm fir-regolamenti li tali tip ta' vetturi ma jistgħux jinsaq f'Malta;

Fil-fatt ingħata rifjut biex l-istess vettura tinsaq f'Malta u jingħad fis-sentenza:

Kopja Informali ta' Sentenza

"Bhala fatti, jirrizulta li l-attur kelli van tal-marka Isuzu, bin-numru Y-1280, u ghal dan il-van kelli permess mahrug mill-awtorita` konvenuta ghall-garr tal-passiggieri. Dan il-permess kien ghal garage hire, ie., mhux chauffeur driven. Wara xi zmien, ghall-habta tal-1994, l-attur iddecieda li jnehh i-l-van u floku jdahhal, ghall-istess garr tal-passiggieri, van iehor tal-marka Transit li kelli numru E-3107. Ghamel talba biex ikollu l-permess fuq dan it-Transit, minflok l-Isuzu, u mill-Awtorita` qalulu li biex seta` jinhariglu l-permess fuq it-Transit, kelli jikkonverti l-Isuzu biex ma jibqax tajjeb ghall-garr tal-passiggieri. Billi haseb li l-permess kien sejjer jinghatalu, l-attur ikkonverta l-Isuzu, izda, wara xi zmien, l-Awtorita` konvenuta gharrfitu, b`ittra tat-2 ta` Jannar, 1996, illi l-permess ma kienx sejjer jinghatalu; b`dik l-ittra, l-Awtorita` konvenuta infurmat lill-attur li t-talba tieghu ma setghetx tintlaqa` "fid-dawl tal-policies vigenti tal-Awtorita``". L-attur talab indikazzjoni ta` dawk il-policies, izda baqa` minghajr sodisfazzjon. Fit-13 ta` Frar, 1996, l-attur fetah kawza biex jikkontesta r-rifut tal-Awtorita` (citazzjoni numru 481/96). Din il-Qorti, b`decizjoni moghtija fid-9 ta` Marzu, 2001, laqghet it-talba tal-attur u hasret id-decizjoni tal-Awtorita` konvenuta kontenuta fl-ittra tat-2 ta` Jannar, 1996. Biex waslet għad-decizjoni tagħha, din il-Qorti għamlet is-segwenti konsiderazzjoni:

"Fil-kaz tal-lum, l-awtorita` qieghda tghid illi cahdet it-talba ta` l-attur ghax dik it-talba kienet tmur kontra l-policy tagħha. Dik il-policy, izda, ma kinitx pubblikata u lanqas waqt is-smiegh tal-kawza ma kien imfisser x`kienet dik il-policy jew għal liema ragunijiet ta` policy kienet michuda t-talbata` l-attur. Għalhekk, hemm biss il-kelma ta` l-awtorita` konvenuta li d-decizjoni tagħha ma kinitx wahda arbitrarja; anzi, lanqas ma jista` jingħad li nghatħat dik il-kelma ghax ir-rappresentanti tal-konvenuta ma kinux jafu jfissru x`kienu r-ragunijiet li wasslu ghac-caħda tat-talba ta` l-attur.

Li l-awtorita` għandha s-setgħa li tfassal policy meħtiega biex jintlaħaq il-ghan li jkun hemm sistema ta` transport pubbliku integrat sew, mingħajr perikolu, ekonomiku u effċienti, johrog mil-ligi li waqqfitha; izda, safejn il-policy tolqot drittijiet ta` terzi, bhal fil-hrug ta` licenzi, għandha ssir bil-mezz li tipprovd l-ligi stess fl-art. 27, li jaġhti lill-attrici, bil-kunsens tal-ministru, is-setgħa li tagħmel regolamenti. Hekk il-kriterji għall-hrug tal-licenzji mhux biss ikunu magħrufa minn kulhadd izda wkoll il-bazi tad-decizjoni tkun wahda oggettiva, u l-istess għal kulhadd. Fil-kaz ta` l-attur, id-decizjoni li tkun michuda t-talba tieghu ttieħdet fuq bazi ta` policy li ma kinitx specifikata u mfissa kif trid il-ligi: għalhekk id-decizjoni kienet wahda ultra vires".

U f'dan il-kuntest il-Qorti regħġet tefġhet lura l-kaz lill-Awtorita` konvenuta biex terga' tikkonsidra t-talba mill-għid skont il-policies vigenti dak iz-zmien fl-2001. U sa hemmhekk kollox sewwa izda li gara kien:

"Wara din id-decizjoni, l-Awtorita` konvenuta damet hames snin biex tirrevedi l-posizzjoni, u b`ittra tat-12 ta` April, 2001, infurmat lill-attur li l-applikazzjoni tieghu

Kopja Informali ta' Sentenza

ma setghetx tigi milqugha peress li “fiz-zmien li inti applikajt, ma kienux jinhargu permessi ghall-vanijiet simili (Transit). Din il-policy kienet gia tezisti miz-zmien li dawn il-permessi kienu regolati mill-Kummissarju tal-Pulizija”.

Il-Qorti tinnota li din l-ahhar ittra hija bazikament simili ghall-ittra tar-rifjut li kienet harget l-Awtorita` fit-2 ta` Jannar, 1996. It-tnejn jirreferu ghall-policies allura vigenti, izda dawn il-policies ma gewx spjegati jew pruvati. Fil-kawza precedenti, deciza minn din il-Qorti fid-9 ta` Marzu, 2001, kien gie rimarkat li l-Awtorita` ma kienetx f`pozizzjoni tagħti tifsira ta` x kienet il-policy, min minn ittieħdet u meta. L-anqas f`din il-kawza ma saret prova tal-ezistenza ta` din is-suppost policy. Jidher li din l-allegata policy giet segwita wara informazzjoni dwarha b`hearsay, ghax ebda minuta, cirkulari, ittra jew document ma gie approvdut biex jipprova l-ezistenza ta` din il-policy.

Din il-Qortigia kellha okkazzjoni tikkunsidra dawn is-suppost policies. Fil-kawza “Axiaq vs Awtorita` dwar it-Trasport Pubbliku”, deciza minn din il-Qorti fil-5 ta` Mejju, 2005 (u reformata mill-Onorabbi Qorti Kostituzzjonalis fid-19 ta` Gunju, 2006, għal dak li hu r-rimedju mogħi) kien gie osservat li l-Awtorita` pubblika ma tistax tistrieh fuq policies li ma jkunux irrizultaw minn minn u meta ittieħdu. Gie rimarkat li bazi ta` policy ma tistax tkun “ghax hekk kien isir fil-passat”, izda qabel ma tittieħed policy decision, irid isir studju xjentifiku u komprehensiv tas-sitwazzjoni. F`dik il-kawza, din il-Qorti kienet iddecidiet, li persuna ma tistax tigi mcaħħda minn licenzja a bazi ta` policy li ma tirrizultax pruvata u lanqas it-tifsira u l-iskop tagħha.

Anke f`din il-kawza, nonostante li l-Awtorita` kellha opportunita` f`zewg kawzi biex tiprova turi il-policy li a bazi tagħha hadet id-deċiżjoni, ukoll ma saretx prova tagħha. Mhux hekk biss, izda l-istess Awtorita` agixxiet b`dispett lejn din il-Qorti, ghax nonostante l-ordni biex tagħti ragunijiet “fuq kriterji oggettivi pubblikati kif irid l-art. 27 tal-Kap. 332”, hija injorat din l-ordni u regħġejt irriferiet, b`mod għal kwantu vag, għal policy li kienet tezisti fiz-zmien li l-permessi kienu regolati mill-Pulizija.

Li din is-suppost policy hi bla bazi tirrizulta wkoll minn ittra li Carmel Muscat, allura technical manager mal-Awtorita` konvenuta, kien bagħaq lill-konsulent legali tal-Awtorita` fit-28 ta` Dicembru, 1995 (esebita fl-atti tal-kawza citaz. 481/96). F`din l-ittra, s-Sur Muscat jirrikmanda biex ma jinhareg il-permess peress li “as far as I know, no owner of a garage hire has been given such a permit”. Ma saret ebda riferenza għal xi cirkulari jew direttiva, izda l-bazi tagħha kien biss il-memorja! Apparti dan, u nonostante s-suppost policy, is-Sur Muscat jghid, fl-istess ittra, li jiftakar kaz fejn permess simili kien, fuq kollo, ingħata.

Kopja Informali ta' Sentenza

Din il-Qorti ma tistax ma tesprimix id-dizappunt tagħha għal mod kif il-files relattivi kienu jigu mizmuma mill-Awtorita` konvenuta. Hekk, per ezempju, wara li l-attur għamel l-applikazzjoni mad-Direttur tat-Traffic ghall-permess, intalab il-parir tal-Awtorita` tat-Trasport Pubbliku u dan b`ittra tal-1 ta` Dicembru, 2004. Id-Direttur tat-Traffic gie infurmat li l-applikant intalab iressaq il-vettura għat-test, pero`, il-file tad-Direttur tat-Traffic jiegħi hemm, peress li l-Awtorita` konvenuta baqghet qatt ma infurmatu bir-rizultat tat-test u lanqas jekk kellhiex jew le oggezzjoni ghall-applikazzjoni li għamel l-attur. Min naħa l-ohra, mill-file tal-Awtorita` konvenuta, mhux biss ma jirrizultax x`kien ir-rizultat tat-test li sar, jekk sar, fuq il-vettura tal-attur, izda lanqas biss ma jirrizulta li l-attur kien gie mitlub jiehu l-vettura tieghu għat-test. Fil-file tal-Awtorita` irrizulta biss kopja tal-applikazzjoni tal-attur, u ittra mit-technical manager mibghuta lill-attur biex dan icempillu. Mill-file ma jirrizultax b'liema mod il-kaz tal-attur gie trattat, u lanqas li l-attur intalab jaġhti xi informazzjoni fuq il-vettura tieghu. Fil-fatt, gie konfermat li mill-file relattiv ma hemmx indikat kif u għal liema raguni l-applikazzjoni tal-attur giet għal darb`ohra rifutata. Dan jikkonferma dak li qalet din il-Qorti aktar qabel, u cieo`, li r-rifjut ma sarx a bazi ta` kriterji oggettivi, izda a bazi ta` suppost policy li hadd ma seta` jixhed bi precis dwarha jew il-provenjenza tagħha”;

Illi hawn qed nidhaddtu fuq policies u fil-fatt f'dik il-kawza li saret imbagħad fl-2006 meta lil Nazzareno Fenech rega' inhariglu rifjut fuq terga policy li ma kienitx tezisti, l-Awtorita` tat-Trasport iddefendiet il-kaz billi qalet li snin wara kien intlehaq ftehim mar-rent-a-car association li ikun hemm biss permess wieħed għal kull garage u għalhekk dik il-policy għandha tapplika illun sitt snin wara li giet ordnata mill-Qorti biex prattikament toħrog permess;

Izda l-Qorti esprimiet ruha kif intqal qabel – ikkwotata mill-appellanta w imsemmija hawn:

il-bran li l-appellant jikkwota jghid li japplika illum fil-kamp tal-ippjanar. Dan mhux talli ma japplikax ghax il-fattispecje differenti izda fil-ligi tat-trasport kien hemm car li wieħed ma jistax jigi negat permess jekk ma jkun hemm ebda regolament kontra l-ispeci tal-vettura w li dawn ir-regolamenti ikunu applikati qabel ma l-importatur jimporta l-vettura f'Malta – fil-fatt l-istess Awtorita` (MEPA) fil-kaz tal-ippjanar mhux qed tapplika ir-Regolament 14 tal-A.L. 514 tal-2010 li wieħed ma jistax jagħmel applikazzjoni biex jittenta iwaqqqa' bini illegali, għal dawk l-applikazzjonijiet li kienu diga` dahlu qabel li dahal l-avviz legali. Izda fil-kaz de quo għandna kaz (Art. 70) li mhux ma jistghux jigu accettati applikazzjonijiet izda li fl-istadju tad-deċiżjoni mill-1 ta' Jannar, 2011 ma jistghux izqed jinhargu permessi biex jissanzjonaw zvilupp fi proprjeta` skedata;

Għaldaqstant l-istess eccezzjoni għandha tigi ikkonfermata u l-appell michud fuq tali eccezzjoni;

Kopja Informali ta' Sentenza

Għar-rigward in-nota f'dan l-appell irrispettivament meta l-istess sit gie skedat, illum biex dan it-Tribunal jagħti decizjoni irid bilfors jikkonsidra l-iskedar. L-appellant f'dan l-appell ihawwad l-items tal-iskeda u cjoe` l-iskedar ma' arei protetti u areas ODZ li dawn tal-ahħar jitkellmu fuq zvilupp li sar wara Mejju, 2008, mentri dwar skedar kif inhu dan il-kaz ma tagħti ebda terminu ta' data. Oltre` dan jigi rilevat illi d-data ta' Mejju, 2008 mhijiex id-data ta' meta jigi ssanzjonat skont il-ligi izda d-data meta sar l-izvilupp w għaldaqstant l-istess sottomissionijiet tal-appellant f'dan l-appell ma jreggux;

Finalment skont l-istess skeda numru 2 tal-Kap. 504 l-istess Tribunal hu obbligat li jikkonsidra kull ostaklu ghall kull hrug ta' permess u għaldaqstant għandu jezamina l-ligi fl-intier tagħha anki f'dan l-istadju, kif del resto dejjem għamel dwar illegalitajiet fuq is-sit li anki ma gewx ikkunsidrat mid-DCC jew mill-EPC, u għandu jikkonsidra għalhekk l-artikolu 70 u l-iskeda 6 tal-Kap. 504."

Ikkunsidra ulteriorment:

Il-mertu ta' dan l-appell jirrigwarda talba għas-sanzjonar ta' tool shed ezistenti li għandu superfici ta' madwar 15 m.k..

Skond l-Awtorita', s-sit jinsab ODZ fl-area magħrufa bhala Tal-Palma, Limiti ta' L-Imgarr (Malta) u li hija indikata bhala:

- Area of High Landscape value (Degree of Protection 2);
- Area of Ecological Importance ; u
- Rural Conservation Area.

Din l-applikazzjoni giet rifutata peress li :

- Tikser il-policy 2.4A (4) tal-Policy and Design Guidance on Agriculture, Farm Diversification and Stables peress li l-appellant għandu jkun registrat bhala part-time farmer mad-Dipartiment tal-Agrikultura għal mill-anqas sentejn qabel ma' jaapplika;
- Is-sit jinsab f' zona li hija Area of Ecological Importance u Area of High landscape Value u għalhekk il-proposta tikser il-policy 2.4 A, Section 6, tal-Policy And Design Guidance on Agriculture, Farm Diversification and Stables, 2007 u l-policy NWLA 02 tal-pjan lokali;

Kopja Informali ta' Sentenza

- Jikser il-policies RCO 2, RCO 4 u RCO 8 tal-pjan ta' struttura; u
- Il-proposta tikser il-PA Circulars 2/96 u 2/98 peress li jezisti zvilupp illegali fuq is-sit in ezami li jikkonsisti f' hard u soft landscaping.

L-argumenti li tqajmu mill-partijiet fil-kors tas-smieh ta' dan l-appell jistghu jigu migburin fil-qosor kif gej:

Fl-appell tieghu l-appellant jghid inter alia s-segwenti:

- Ghalkemm l-appellant mhux registrat bhala part-time farmer huwa għandu kull dritt jgawdi l-propjeta tieghu;
- L-istruttura in ezami hija wahda pre-fabbrikata u temporanja tal-injam u din taqbel hafna mal-kuntest rurali;
- It-toolshed ma' tidher minn imkien u għalhekk ma' tista tikser ebda policy li tittratta l-visual integrity tas-sit;
- Il-kamra giet rapportata minn kaccatur illegali li kien fuq l-art tal-appellant bla permess;

Fis-seduta tas-6 ta' Lulju, 2011, l-Awtorita', permezz tal-Avv. Dr. Anthony DeGaetano, issolevat l-eccezzjoni preliminari tal-Art. 70 Skeda 6 annessa mal-Att X, 2010, Kap. 504, billi qed jintalab sanar ta' zvilupp illegali f' area skedata;

Dwar dan, id-difiza tal-appellant hi fis-sens illi l-applikazzjoni għas-sanzjonar tal-izvilupp saret fil-15 ta' Mejju, 2008 waqt li l-iskedar tas-sit de quo sar diversi xhur wara permezz tal-Avviz Nru 1137 li kien gie ppublikat fiz-19 ta' Dicembru, 2008. L-appellant għalhekk issottometta li l-iskeda 6 annessa mal-Att X tal-2010 Kap. 504 titkellem dwar is-sanzjonar ta' zvilupp li jkun sar wara Mejju, 2008 u għalhekk mhix applikabbli ghall-kas in ezami.

Ikkunsidra ulteriorment:

Dan it-Tribunal kelleu diversi okkazzjonijiet fejn giet ittrattata din l-eccezzjoni preliminary li ma' jistax jsir sanctioning ta' zvilupp illegali li hu f' area skedata; fosthom l-appell fl-ismijiet Camelo Psaila vs MEPA, Appell 624/11, deciz fit-30 ta' Jannar, 2014.

Kopja Informali ta' Sentenza

F' dawn il-kazijiet jinhtieg li jsiru konsiderazzjinet dwar is-segwenti:

- Liema ligi hi applikabbi, cioe hix dik meta sar l-izvilupp jew dik li tkun in vigore meta tigi deciza l-applikazzjoni; u
- Jekk il-ligi tagħmilx riserva dwar l-applikabilita' tal-Art. 70 u s-Sitt skeda tal-Kap. 504.

Fuq l-ewwel punt is-sentenza ta' dan it-Tribunal fuq citata tghid is-segwenti:

“ Dwar liema ligi hi applikabbi, cioe' jekk hix dik ta' meta saret l-applikazzjoni jew dik meta tigi finalment deciza l-applikazzjoni, l-Awtorita' għamlet referenza għal numru ta' decizjonijiet tal-Qorti tal-Appell li stabbilew il-principju li l-ligi applikabbi hi dik vigenti meta tigi deciza l-applikazzjoni.

Dan gie stabbilit b'sentenza fl-ismijiet ‘Angelo Farrugia vs Chairman tal-Awtorita’ tal-Ippjanar’ deciza mill-Qorti tal-Appell fl-24 ta’ April 1996 u dik f’ismijiet ‘Emanuel Mifsud vs il-Kummissjoni ghall-Kontroll tal-İzvilupp’ deciza mill-Qorti tal-Appell fil-31 ta’ Mejju 1996. Dan gie kkonfermat b’sentenzi aktar rienti tal-Qorti tal-Appell Inferjuri fosthom ‘Stella Buttigieg vs Joseph Cordina vs MEPA deciza fid-29 ta’ Jannar 2009 RCP A.I.C. li ccitat sentenza precedenti tal-istess Qorti fl-ismijiet ‘Philip Micallef vs MEPA deciza fis-26 ta’ April 2007 fejn intqal is-segwenti :-

“Illi fil-fatt huwa principju legali kkonfermat guridizzjarjament li l-istess Bord u l-Awtorita' huma tenuti li japplikaw l-ligi li tezisti waqt li tkun qed tigi determinate l-applikazzjoni u dan s'intendi japplika ukoll meta l-kas ikun quddiem il-Bord”. “

Fil-kas in ezami rrizulta li l-art giet skedata f’ Dicembru, 2008.

Fuq dan, fl-istess sentenza già citata intqal is-segwenti:

“L-Artiklu 70(1) tal-Kap. 504 jitratta dwar ‘Supplementary Provisions regarding permissions and licences’. Minn dan l-Artiklu huma eskluzi pero’ l-kazijiet elenkti fis-Sitt Skeda annessa mal-Att – fosthom dik numru 2 – applikazzjoni biex jigi regolarizzat zvilupp fi projekta’ skedata.”

Kopja Informali ta' Sentenza

L-applikazzjoni prezenti qed titlob li jigi sanzjonat tool shed li nbiet f' area li llum hi skedata. Skond dan l-artikolu ghalhekk il-proposta ghas-sanzjonar tat-tool shed in ezami ma tistax tigi awtorizzata.

Fl-istess sentenza intqal in oltre is-segwenti:

"L-Artikolu 97 (1) tal-Kap. 504 jawtorizza lill-Ministru li jistabilixxi data permezz ta' avviz fil-gazzetta tal-Gvern meta jigu revokati l-Att dwar l-Ippjanar tal-Izvilupp Kap. 356 u l-Att dwar il-Harsien tal-Ambjent, Kap. 435.

Dawn id-dati gew stabiliti bl-Avviz Legali 512 tal-2010 u l-Avviz Legali 513 tal-2010 rispettivament.

Bl-Avviz Legali 511 tal-2010 – Avviz ta' Bidu fis-sehh, giet stabbilita d-data tal-31 ta' Dicembru 2010 bhala d-data meta d-disposizzjoni ta' diversi Artikoli tal-Kap. 504 fosthom l-Artikolu 70 u s-sitt Skeda, dahlu fis-sehh.

L-Artikoli 14 u 15 tal-Kap. 356 li jirreferu ghall-komposizzjoni u funzionijiet tal-Bord tal-Appell dwar l-Ippjanar ma gewx revokati bl-Avviz Legali 512 tal-2001 billi skond l-Avviz Legali 27 tal-2011 –Planning Appeals Board and Environment and Planning Review Tribunal (Transitory Provisions) Regulations 2011 dawk l-appelli li kienu gew differiti ghas-sentenza qabel il-31 ta' Dicembru 2010, kellhom jigu decizi mill-Bord tal-Appell tal-Ippjanar, cioe' skond il-Kap. 356 u mhux mit-Tribunal ta' Revizjoni tal-Ambjent u l-Ippjanan skond il-Kap. 504. Skond l-istess Avviz Legali, l-appelli l-ohra kollha kellhom jigu decizi minn dan it-Tribunal."

Fic-cirkostanzi ghalhekk is-sottomissjoni tal-appellant, li billi l-izvilupp sar qabel Mejju, 2008, l-Artikolu 70 tal-Kap. 504 mhux applikabbi, mhix korretta, billi l-ligi dan ma tawtorizzahx.

It-Tribunal, ghalhekk qed jiddisponi minn dan l-appell billi jichad l-istess u jikkonferma ir-rifut mahrug mill-Awotita' ta' l-applikazzjoni PA 2438/08, tat-18 ta' Marzu, 2011, billi jilqa l-eccezzjoni preliminari tal-Awotita' li l-proposta ta' sanzjonar ta' zvilupp illegali f' area skedata, hi in kontravenzjoni tal-Artiklu 70 u s-Sitt skeda annessa mal-Att X tal-2010, Kap. 504.

Kopja Informali ta' Sentenza

Ikkunsidrat

L-aggravju tal-appellant hu s-segwenti:

1. It-Tribunal zbalja meta ikkonsidra r-regolament tas-sanzjonar ta' zviluppi f'zoni skedati meta dan ir-regolament dahal fis-sehh wara li kien gie introdott l-appell mid-decizjoni tal-Awtorita. L-appell kellu jigi deciz fuq ir-regolamenti in vigore meta kienet qed tigi deciza l-applikazzjoni mill-Awtorita, altrimenti l-appellant ma jistax jinghad li inghata smigh xieraq, u l-ghoti ta' permess jigi rez soggettiv. In oltre d-determinazzjoni tal-appell ma sarx wara rikonsiderazzjoni tad-decizjoni moghtija mill-Awtorita fuq ir-regolamenti vigenti f'dak il-mument tad-decizjoni izda issostitwixxa l-Awtorita billi ddecieda fuq kwistjoni mhix investita mill-istess Awtorita ghax f'dak iz-zmien ma kienx hemm regolament li fuqu ddecieda t-Tribunal.

Il-Qorti tqis li dan l-appell qiegħed bazikament jattakka l-applikabilita ta' ligi li dahlet fis-sehh, skond l-appellant, fil-mori tal-appell. Bhala stat ta' fatt it-Tribunal wasal għal konkluzjoni illi l-artikolu 70 u s-Sitt Skeda tal-Kap. 504 jipprekludi sanzjonar ta' zvilupp f'zona skedata. L-appellant mhux jattakka l-ligi per se jew l-idoneita tagħha għal fatti in ezami. Hu qed jattakka invece l-applikabilita tagħha fi stadju ta' appell quddiem it-Tribunal peress illi din il-kwistjoni qamet wara li ttieħdet id-decizjoni mill-Awtorita u għalhekk it-Tribunal mar oltre l-poter ta' revizjoni li bih hu munit u ddecieda fuq kwistjoni li ma kinitx parti mid-decizjoni tal-Awtorita. Abbinat ma' dan l-appellant jiissottometti illi l-ligi applikabbli għandha tkun dik vigenti fil-mument tad-decizjoni tal-Awtorita ghax altrimenti d-dritt tal-applikant li jingħata smigh xieraq jigi lez.

Bhala principju bazilari hu ormai issodat fil-gurisprudenza għal dak li jirrigwarda ligijiet ta' ppjanar li dawn huma mibnija u msejjsa fuq principji ta' ordni pubbliku intizi fl-interess tas-socjeta in generali għal ahjar uzu tal-art u preservazzjoni tal-ambjent naturali, arkeologiku, storiku u arkitettoniku Malti u Ghawdexi. Bhala tali kull applikazzjoni tikkostitwixxi biss talba biex persuna twettaq zvilupp f'sit. Ma jezisti ebda dritt a priori. Kull talba hi soggetta għal ligi jew policy vigenti fil-mument li jingħata decizjoni finali, ciee meta tigi deciza finalment mill-Awtorita jekk ma jsirx appell quddiem it-Tribunal jew quddiem it-Tribunal jekk isir appell. Dan jingħad ghax hu fil-mument ta' decizjoni finali li zvilupp jingħad hux kompatibbli ma' dak li l-legislatur irid li jista' jigi permess u wkoll għaliex għandu jkun hemm certezza ragonevoli li

Kopja Informali ta' Sentenza

zviluppi simili fil-mument ta' decizjoni jkunu jgawdu l-istess trattament. B'daqshekk ma jfissirx li persuna qed issofri zvantagg ghax kif bdil ta' ligi, pjan jew policy tista' tippegjora aspettattivi ta' applikant, bl-istess mod tista tavvantaggjahom.

Hu dan l-element ta' ordni pubbliku fejn l-interess tas-socjeta għandu jipprevali fuq dak privat li jagħti certezza u ugwaljanza fid-determinazzjoni ta' applikazzjoni liema certezza hi garantita fil-mument tad-deċiżjoni finali li tiddetermina t-talba tal-izvilupp skond il-ligijiet, pjanijiet u policies applikabbli. Ovvjament il-partijiet għandhom dejjem jingħataw il-garanziji ta' smigh xieraq bl-opportunita li kwistjonijiet ta' tibdil fil-ligijiet, pjanijiet u policies li jseħħu fil-mori u li jistgħu jimpingu direttament fuq il-mertu jigu mgharfa lil partijiet biex ikunu jistgħu jidderiegħ ruħhom u jargumentawhom qabel id-deċiżjoni finali. Fil-fatt harsa lejn l-atti tal-vertenza juri li l-kwistjoni tal-ligi dwar sanżjoni ta' zvilupp f'zoni skedati tqajmet fil-mori tal-appell u l-partijiet ingħataw l-opportunita li jikkunsidrawha u jiddibattuha. Hu minnu illi fid-deċiżjoni tagħha originali l-Awtorita ma għamlitx referenza ghall-artikolu 70 u s-Sitt Skeda peress illi ma kinitx għadha in vigore pero iddahhal fil-pendenza tal-istadju ta' rikonsiderazzjoni mitlub mill-applikant fejn lanqas hemm ma tqajmet mill-Awtorita. Pero il-fatt li l-kwistjoni tqajmet fil-mori tal-appell ma jgħib ebda nullita jew pregudizzju ghax bhala regolament li hu car u hu ta' ordni pubbliku, dan seta' jitqajjem mit-Tribunal innifsu, u anki minn din il-Qorti stess, basta li l-partijiet jingħataw l-opportunita li jirregolaw u jiddefendu ruħhom dwaru specjalment jekk il-kwistjoni jkollha aktar indoli legali milli teknici. F'dan il-kaz il-kwistjoni tqajment u l-partijiet argumentawh. Id-deċiżjoni tat-Tribunal giet appellata quddiem din il-Qorti fejn il-partijiet rega' kellhom l-opportunita li jergħu jiddibattuha.

Kwindi hi l-fehma tal-Qorti illi ma hemm ebda leżjoni.

Irid jigi deciz issa allura jekk fil-fatt l-applikabilita tal-artikolu 70 u s-Sitt Skeda kinitx wahda gusta fic-cirkostanzi.

Dan l-aggravju jkompli fuq l-ewwel wieħed. Hi gurisprudenza kostanti kif diga ingħad, minhabba n-natura stess tal-ligijiet ta' ippjanar intizi fl-interess tas-socjeta in generali biex jirregolaw l-uzu u l-izvilupp tal-ambjent in generali u fl-ispecifiku u dan skond iz-zminijiet u l-

Kopja Informali ta' Sentenza

evoluzzjoni kontinwu tal-ambjent li nghixu fih, illi applikazzjoni ma tikkreja ebda drittijiet lil applikant izda biss talba jew xewqa jew anki aspettativa li jizivluppa s-sit soggett ghal applikazzjoni, dejjem jekk dan l-izvilupp hu kompatibbli mal-ligijiet, pjanijiet u policies vigenti fil-mument li tinghata d-decizjoni finali. Dan ma jikkreja ebda zvantagg fuq applikant ghax kif il-ligijiet ta' ippjanar jistghu jinbidlu biex jirrestringu zvilupp hekk ukoll jistghu jinbidlu biex jestenduh u l-applikazzjoni tibqa' miftuha ghal dawn l-izviluppi sad-decizjoni finali. Id-decizjoni tal-Awtorita ma tikkrejax drittijiet ghal applikant izda stat ta' fatt u, jekk ma jsirx ebda talba ta' rikonsiderazzjoni jew appell, allura f'dak il-mument dan l-istat ta' fatt jikkreja stat guridiku li jaghti dritt kwezit lil applikant in linea mal-permess li jkun inghata fiz-zmien meta applikazzjonijiet bl-istess fatti specie għandhom jircevu l-istess trattament. Fl-invers ic-caħda ta' applikazzjoni ma tippredludix lil applikant milli jerga' japplika fuq binarju differenti jew anki l-istess jekk fi zmien wara jinbidlu l-ligijiet, pjanijiet jew policies li huma ta' natura mutabbi skond ic-cirkostanzi u l-bzonnijiet generali li jirrikjedi l-pajjiz. Il-gurisprudenza kostanti kienet u ghahda l-istess (ara fost ohrajn **Stella Buttigieg et vs L-Awtorita ta' Malta dwar l-Ambjent u l-Ippjanar**, App Inf 29/01/2009 u **Ted Mizzi vs L-Awtorita ta' Malta dwar l-Ambjent u l-Ippjanar**, App Inf 29/01/2009, u decizjonijiet ohra moghtija minn din il-Qorti kif preseduta).

F'dan il-kuntest ma hux ta' ebda import il-kwistjoni ta' retroattività ta' ligjijiet, pjanijiet u policies tal-ligi ta' ippjanar la darba huma l-ligijiet, pjanijiet u policies vigenti fil-mument tad-decizjoni finali li japplikaw għad-determinazzjoni tal-izvilupp propost. Applikazzjoni ma takkwista ebda jedd awtomatiku għal approvazzjoni izda biss talba fakolattiva magħmula minn applikant għal hrug ta' permess għal zvilupp kif jixtieq l-istess applikant tenut in konsiderazzjoni kull ligi, pjan jew policy in vigore fil-mument tad-decizjoni finali, kemm jekk id-decizjoni tkun favur jew kontra l-interessi tal-applikant li huwa subordinat ghall-interess generali tas-socjeta u tal-ambjent u s-sostenibilita tal-pajjiz li nghixu fih, liema interess hu fdat lil entitajiet appoziti, approvati mill-Gvern biex jigi delineat u specifikat.

Kopja Informali ta' Sentenza

Madankollu fuq il-kwistjoni legali specifika ta' retroattiva l-insenjament li taghti l-Qorti tal-Appell Inferjuri fil-kawza **Jack M.A. Olin et vs Anthony Sant Portanier nomine** deciza fis-6 ta' Ottubru 2010 tinkapsula l-principji

regolaturi in materja fejn jinghad hekk:

Huwa utli li jibda biex jigi osservat illi, kif deciz, "meta gudikant jew interpretu jigi biex japplika l-ligi ghall-kaz prattiku, l-ewwel tfittxija u indagni li għandha ssir minnhom hija dik li jaraw liema ligi għandha tigi applikata; u din in-necessita tidher aktar cara specjalment meta ligi gdida tigi attivata u magħmula effikaci dwar materja li qabel jew ma tkun regolata, jew li tkun regolata mil-ligi anterjuri. Dan aktar u aktar johrog car meta jigi kunsidrat fejn il-materja in diskussjoni tkun tirrigwarda fattijiet kompjuti, jew li kellhom il-bidu u l-inkomincjament tagħhom taht l-imperu tal-ligi antika jew anterjuri li tkun irregolathom u jipproraw ruhhom, f'din l-ahhar ipotesi (mhux fl-ewwel wahda tal-fatt kompjut), taht il-ligi l-għida". (**Chev. Antonio Cassar Torreggiani nomine -vs- Nutar Dr. Vincenzo Gatt nomine**, Appell Civili, 12 ta' Mejju, 1950);

Din il-predetta decizjoni tkompli tillustra fuq l-insenjament ta' awturi kontinentali illi f'tema ta' dritt transitorju għandhom jigu rigwardati fost ohrajn dawn il-principji:-

- i. li l-attijiet jew it-trasferimenti huma regolati mil-ligi li tahha jkunu gew kompjuti;
- ii. li l-attijiet mibdija taht il-ligi l-antika u li jestendu ruhhom taht il-għida, għandhom jigu regolati minn din ta' l-ahħar;
- iii. li meta jkun jezisti veru u propju dritt kwezit kompjut taht il-ligi antecedenti, dak id-dritt għandu effikċċa fih innifsu li jirrezisti ghall-applikazzjoni tal-ligi l-għida f'kaz ta' mutament tal-ligi anterjuri;

Applikati dawn il-principji għal kaz in ezami, din il-Qorti tqis kif già nghid illi applikazzjoni għal zvilupp ma tikkostitwix dritt izda biss rieda u xewqa għal zvilupp sakemm dan ikun permissibbli skond il-pjanijiet u policies vigenti meta jinhareg jew tigi rifutata l-applikazzjoni. Dan ghaliex il-pjanijiet u policies jinbidlu jew jigu aggustati jew modifikati tul iz-zmien fl-interess generali tal-izvilupp sostenibbli fil-pajjiz u fejn allura l-interess pubbliku irid jipprevali fuq l-interess purament privat. Applikazzjoni mhix att kompjut jew terminat izda biss process

Kopja Informali ta' Sentenza

mibdi taht regim antik li jista' jestendi ruhu taht ligi gdida fejn allura ma japplikax u ma jigix regolat mir-regim l-antik izda dak gdid.

Din hi sitwazzjoni prevalent fil-ligijiet ta' ppjanar kif tifhimha din il-Qorti, u ghalhekk it-Tribunal kella kull dritt japplika l-artikolu 70 u Sitt Skeda kif ezistenti fiz-zmien li ttiehdet id-decizjoni. It-tibdil fil-ligi hu biss modifikazzjoni ta' kif għandhom jittieħdu d-decizjonijiet li jolqtu zviluppi li għadhom sotto skrutinju u mhux ġia approvati f'liema kaz jikkostiwxxu dritt kwezit favur dak li favur tieghu ġia għandu permess. Din il-Qorti tqis li l-artikolu 70 u Sitt Skeda li jitratta l-effett retroattiv ta' ligijiet godda għandu jitqies fil-kuntest tal-principju regolatur dwar dak li jikkostitwixxi att jew trasferiment kompjut u kwindi regolat bir-regim legali applikabbli fiz-zmien tal-att jew trasferiment.

Iċ-ċertezza legali toħrog minn zewg fatti cioè illi l-applikazzjoni ma tikkreja ebda dritt u illi c-ċertezza legali toħrog mill-fatt stess li sad-data ta' decizjoni finali, kull applikazzjoni għandha l-potenzjalita li tuzufruixxi minn kull ligi, pjan jew policy magħmula sa dak inħar basta li l-partijiet ikollhom il-possibilita li qabel id-decizjoni finali jgawdu mis-salvagħwardji tal-principji ta' gustizzja naturali. B'dan il-mod ukoll ikun hemm uniformita u certezza fid-determinazzjoni ta' applikazzjonijiet ta' zvilupp f'kull zmien partikolari.

Għalhekk dan l-aggravju qed jiġi michud.

Decide

Għalhekk il-Qorti taqta' u tiddeciedi billi tichad l-appell ta' Richard Tua u tikkonferma d-decizjoni tat-Tribunal ta' Revizjoni tal-Ambjent u l-Ippjanar tat-12 ta' Gunju 2014. Bi-ispejjez kontra l-appellant.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----